

Марія Коваль

Навчально-науковий інститут права та психології
Національного університету “Львівська політехніка”,
асистент кафедри кримінального права і процесу
nadich.marichka@yandex.ua

ПОЧАТКОВИЙ ЕТАП РОЗСЛІДУВАННЯ КАТУВАНЬ, ЩО ЇХ ВЧИНЯЮТЬ ПРАЦІВНИКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

© Коваль М., 2017

Досліджено думки різних науковців щодо початкового етапу розслідування загалом та розглянуто початковий етап розслідування катувань, що вчиняють працівники Національної поліції.

Ключові слова: катування; стадія; початковий етап розслідування; досудове розслідування.

Марія Коваль

НАЧАЛЬНЫЙ ЭТАП РАССЛЕДОВАНИЯ ПЫТОК, СОВЕРШАЕМЫХ СОТРУДНИКАМИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ПОЛИЦИИ

В данной статье исследуются мнения различных ученых, по первоначального этапа расследования в целом и рассмотрены начальный этап расследования пыток, совершаемых сотрудниками Национальной полиции.

Ключевые слова: пытки; стадия; начальный этап расследования; досудебное расследование.

Maria Koval

INITIAL STAGE OF INVESTIGATION OF TORTURES THAT IS ACCOMPLISHED BY THE EMPLOYEES OF THE NATIONAL POLICE

In this article investigated opinions of different scientists, in relation to the initial stage of investigation on the whole and the initial stage of investigation of tortures that is accomplished by the employees of the National police is considered.

Key words: torture, stage, initial stage of the investigation, pre-trial investigation.

Постановка проблеми. Одним із важливих аспектів, який виник після прийняття нового КПК України, стало відмова від порушення кримінальної справи. В. Фаринник, один з авторів нового КПК, зазначив, що “за таких умов громадяни матимуть змогу реалізувати право на захист своїх інтересів відразу після надходження заяви чи повідомлення про злочин. Зазначене виключить “конфлікти” між працівниками правоохоронних органів та громадянами, оскільки кожна заява, кожне повідомлення громадянина буде розглянуто та, відповідно, буде прийнято рішення щодо них”, щодо реалізації прав громадян. Це є дуже важливий етап, але не для працівників правоохоронних органів, а саме слідчих, які розглядають усі прийняті заяви, що відзначається, через великий обсяг роботи, на ефективному та швидкому розслідуванні кримінальних проваджень.

Аналіз дослідження проблеми. Цю проблематику досліджували значна кількість науковців-процесуалістів і криміналістів, а саме: В. Фаринник, В. М. Тертишник, Ю. П. Аленіна, В. П. Бахіна, М. М. Букаєва, В. М. Бикова, Р. Г. Домбровського, В. В. Тіщенко, М. Г. Шурухнова.

Мета статті. Розкрити зміст початкового етапу розслідування та виділити етапи та завдання початкового етапу при розслідуванні катувань, що їх вчиняють працівники Національної поліції.

Виклад основного матеріалу. У зв'язку з тим, що стадію порушення кримінальної справи скасовано, дискусійним залишається питання визначення стадій кримінального провадження.

Слово “стадія” вживається в КПК України лише двічі: 1) у разі визначення досудового розслідування, яке починається з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань і закінчується закриттям кримінального провадження або направленням до суду обвинувального акта, клопотання про застосування примусових медичних або виховних заходів, клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності (п. 5 ст. 3 КПК) і 2) при розкритті терміна “притягнення до кримінальної відповідальності”, яке починається з моменту повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального правопорушення (п. 14 ст. 3 КПК).

Пропонований порядок початку досудового розслідування, фактично, скасовує так звану “дослідчу” перевірку заяв та повідомлень про вчинення злочину. Відтак усе процесуальне навантаження щодо перевірки таких заяв і повідомлень автоматично лягає на слідчого, а не на відповідні органи дізнання чи підрозділи, які провадять оперативно-розшукову діяльність. Отже, може скластися ситуація, за якої слідчі будуть вимушені перевіряти найабсурдніші заяви про злочин, коли відповідного слідчого реагування вимагатиме розслідування тяжких та особливо тяжких злочинів. Навряд чи це сприятиме підвищенню якості досудового розслідування та ефективності захисту прав громадян правоохоронними органами.

Проведеним І. І. Статівою дослідженням нормативного регулювання діяльності з вирішення питання про початок розслідування в розвинених державах встановлено, що “в країнах континентальної правової системи воно зводиться до покладання на орган розслідування обов'язку визначитися з питанням – розпочинати чи не розпочинати розслідування, а в державах англосаксонської правової системи нормативного регулювання взагалі немає”.

Спільним для цих країн є те, що рішення про початок розслідування виробляють на основі згаданого аналітичного розгляду отриманої інформації й вважаються обґрунтованими і в разі подальшої констатації відсутності злочину [1, с. 111]. Отже, український законодавець використав досвід саме англосаксонської правової системи в підході до початку досудового розслідування.

Стадії є порівняно відокремленими частинами кримінального процесу. Будучи самостійними, вони водночас перебувають у зв'язку з іншими стадіями, утворюючи єдину систему кримінального процесу.

Особливостями кожної стадії є: своєрідне коло завдань стадії; певне коло учасників; специфічний процесуальний порядок діяльності суб'єктів та їхніх правовідносин; зміст та форма підсумкових рішень, які приймаються на відповідному етапі процесуального провадження.

В. М. Тертишник говорить, що кримінальний процес складається з восьми основних стадій та однієї виключної стадії:

Основні стадії:

- 1) дослідче провадження (прийняття, розгляд та реєстрація заяв і повідомлень про кримінальне правопорушення);
- 2) досудове розслідування;
- 3) підготовче провадження;
- 4) судовий розгляд;
- 5) апеляційне провадження;
- 6) касаційне провадження;
- 7) провадження у Верховному Суді України;
- 8) виконання судових рішень;

Виключна стадія:

9) провадження за нововиявленими обставинами [2, с. 43].

Під час розслідування будь-якого злочину чи правопорушення, в криміналістиці прийнято розподіляти цей процес на певні стадії, етапи чи процеси. Цей поділ є умовним і в часових межах є різним щодо кожного злочину, а також дискусійним.

У криміналістиці ці етапи поділяють на початковий, наступний та завершальний.

Оскільки порушення кримінальної справи не має, а за новим КПК України розслідування розпочинається зі стадії дослідчого провадження, потрібно з'ясувати, в який момент виникає початковий етап розслідування.

Як слушно зауважує О. П. Мілевський: “На кожному етапі діяльність особи, яка проводить розслідування, є ізоморфною і складається з таких елементів: виявлення, фіксація, вилучення джерел інформації, яка має значення для справи; отримання, аналіз, систематизація і дослідження зібраної інформації; використання оціненої інформації для вирішення завдань етапу. Основним завданням етапу розслідування є побудова типової інформаційної моделі, використання якої дозволить відповідній уповноваженій особі обрати оптимальний режим, вірні напрямки і форми, ефективні засоби і методи вирішення завдань, що визначаються на даному етапі” [3, с. 54]. З цим твердженням, слід погодитись, оскільки будь-яка ситуація, яка склалася під час розслідування є бульбашкою, яка в середині наповнена інформацією, і що достовірніша інформація, то ефективніше розслідування.

У роботі Є. П. Іщенка безпосередньо про початковий етап розслідування злочинів увагу зацентровано переважно на криміналістичних питаннях [4]. В. І. Лунгу у дисертації досліджував процесуальні та організаційні аспекти початкового етапу розслідування злочинів. У роботі він звернув увагу на комплексне дослідження діяльності органів досудового слідства і дізнання на початковому етапі розслідування, зазначив загальні засади підготовки та проведення початкових слідчих дій та особливості їхнього планування. Поняття етапу досудового розслідування автор розглядає як складову стадії, що пов'язана з іншими частинами загальних завдань, колом учасників та єдністю процесуальної форми [5]. У дисертації В. П. Колонюка висвітлено особливості початкового етапу розслідування розкрадань грошових коштів та цінних паперів в ощадбанках, вчинених крадіжкою, грабежем, розбоєм [6, с. 18]. У дослідженні Г. І. Сисоєнка розглянуто слідчі дії на початковому етапі на прикладі розслідування крадіжок із проникненням у житло [7, с. 20].

Стосовно поділу етапу розслідування та різні вчені поділяють його по-різному.

Р. С. Белкін у 1959 р. висловив думку про те, що розслідування злочинів фактично поділяється на два етапи – початковий та наступний, для кожного з яких характерні свої специфічні завдання. Найважливішими завданнями початкового етапу розслідування, на його думку є: 1) орієнтування особи, яка веде розслідування, в обставинах тієї події, яку їй належить розслідувати, й отримання вихідних даних для розгорнутого планування розслідування, з'ясування фактів, які підлягають дослідженню по справі; 2) збір та фіксація доказів, які за короткий час можуть бути втрачені; 3) установлення, розшук та затримання злочинця за “гарячими” слідами [8, с. 333–334]. Пізніше Р. С. Белкін дійшов висновку про доцільність поділу процесу розслідування на три етапи: початковий, або етап початкових слідчих дій та слідчо-оперативних заходів; наступний, або етап наступних слідчих дій та слідчо-оперативних заходів, і завершальний [9, с. 259–264].

М. К. Кузьменко виділяє такі етапи розслідування: невідкладний (від проведення першої невідкладної слідчої дії до останньої або до передачі справи за підслідністю); початковий (до притягнення особи як обвинуваченого); наступний (до складання обвинувального висновку).

Завданням першого етапу, на думку автора, є проведення невідкладних слідчих дій, другого – всіх інших слідчих дій, спрямованих на збір та дослідження доказів, третього – збір додаткових доказів після допиту обвинуваченого [10, с. 114].

Стосовно нового КПК України, етапи розслідування можна поділити так сама, як вказує Р. С. Белкін, але їх виникнення ми б розподілили так:

– початковий етап розслідування – розпочинається з моменту прийняття, реєстрації, розгляду та перевірки заяв і повідомлень про вчинене кримінальне правопорушення або після затримання особи згідно кримінально-процесуального кодексу України;

– наступний етап розслідування – розпочинається після зібрання доказів та допиту всіх учасників, коли необхідно провести додаткові або повторні слідчі дії, а також є необхідність у залученні інших спеціалістів для розслідування цього кримінального провадження та проведення негласних слідчих дій;

– завершальний етап досудового розслідування – розпочинається з складання повідомлення про підозру та її підписання, допиту підозрюваного, проведення слідчих дій з підозрюваним та направлення кримінального провадження до органів прокуратури для складання обвинувального висновку, або закриття справи, або направлення справи до суду для вирішення питання про застосування примусових виховних або медичних заходів.

На початковому етапі досудового розслідування застосовуються прийоми, за допомогою яких можна встановити: “просторово-часові зв’язки між окремими слідами злочину та обставинами події; ідентифікаційні та ситуаційні властивості слідів та їхню доказову цінність; причини відсутності або наявності слідів як фактів, що суперечать природному перебігу аналогічних подій (негативні обставини)” [1, с. 60].

Органи досудового розслідування, прокуратура, слідчий суддя і суд під час розслідування кримінальних правопорушень мають дотримуватися встановленого кримінально-процесуальним законом порядку кримінального провадження.

У цій статті звернемо увагу на початковий етап розслідування злочину, а саме катувань, що їх вчиняють працівники Національної поліції. Але щодо визначення сутності початкового етапу, насамперед слід визначити його поняття.

Початковий етап розслідування – поняття криміналістичне. Воно використовується для позначення періоду досудового розслідування, на якому за допомогою слідчих дій, організаційних та оперативно-розшукових заходів (виконуваних одразу після порушення кримінальної справи та прийняття її до провадження) встановлюються обставини події, які мають ознаки злочину, необхідні для: а) орієнтування органів та осіб, що провадять справу; б) висування версій; в) планування розслідування; г) розшуку та затримання злочинця; д) забезпечення відшкодування збитку; е) припинення та попередження злочину [11, с. 206]. На нашу думку, як вже зазначено, початковий етап розслідування охоплює стадію дослідче провадження.

Нині кримінальний процес України розпочинається зі стадії досудового розслідування. Відповідно до ст. 214 КПК України досудове розслідування розпочинається з моменту внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань (ЄРДР). Слідчий, прокурор невідкладно, але не пізніше ніж 24 год після подання заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення або після самостійного виявлення ним з будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, зобов’язаний внести відповідні відомості до ЄРДР. На відміну від КПК 1960 р., у КПК 2012 р. чітко не зазначено, що є приводами та підставами для початку кримінального провадження. Слідчий, прокурор, інша службова особа, уповноважена на прийняття та реєстрацію заяв і повідомлень про кримінальне правопорушення, зобов’язані прийняти та зареєструвати таку заяву чи повідомлення. Відмова у прийнятті та реєстрації заяви чи повідомлення про кримінальне правопорушення не допускається (ч. 4 ст. 214 КПК України) [12, с. 119].

Відповідно до Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події та положень про комісії, яка затверджена Наказом МВС України “Про затвердження Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події та положень про комісії” від 19 листопада 2012 р. № 1050 оперативний черговий, отримавши заяву чи повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення та іншу подію від слідчого або іншої уповноваженої особи, зобов’язаний діяти відповідно до нормативно-правових актів, що регламентують організацію роботи чергових частин органів і підрозділів внутрішніх справ, негайно зареєструвати її в Єдиний облік, направити на місце події слідчо-оперативну групу чи оперативну групу, ужити всіх можливих заходів щодо запобігання кримінальному правопорушенню або припинити його,

організувати невідкладні дії щодо встановлення події кримінального правопорушення та особи, яка його вчинила, у короткий термін [13].

Законодавець забороняє здійснювати досудове розслідування до внесення відомостей до реєстру або без такого внесення не допускається і тягне за собою відповідальність, установлену законом. Огляд місця події у невідкладних випадках може бути проведений до внесення відомостей до ЄРДР, що здійснюється негайно після завершення огляду (ч. 3 ст. 214 КПК України).

Відповідно до вищезазначеного, можна зробити висновки, що слідчий може зібрати та перевірити отриману інформацію до внесення її в ЄРДР тільки шляхом проведення однієї слідчої дії як огляд місця події [14, с. 226–231]. Ця слідча дія є важливою і ефективною, за її допомогою, слідчий може отримати докази з місця події про факт вчинення злочину, також багато іншої необхідної інформації.

На нашу думку, початковий етап – це етап, який охоплює дослідче провадження і частинку досудового розслідування, а саме до моменту проведення слідчих дій, крім огляду місця події.

Постановка криміналістичних завдань на початковому етапі розслідування спрямована на досягнення головної мети – встановлення основних обставин події злочину та особи підозрюваного (обвинуваченого).

Ці завдання можна розділити на дві групи: а) організаційно-управлінські завдання, що забезпечують відповідні умови для постановки й вирішення другої групи завдань; б) розшукові й тактичні завдання, безпосередньо спрямовані на встановлення обставин розслідуваної події.

Після прийняття нового кримінально-процесуального кодексу “правила” щодо розслідування кримінального провадження змінились.

Отже, розглянемо початковий етап розслідування катування за новим кримінально-процесуальним кодексом.

Початковий етап досудового розслідування є принципово новим щодо української правової системи. Відповідно до п. 5 ч. 1 ст. 3 КПК (2012 р.), досудове розслідування – це стадія кримінального провадження, яка починається з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

Основні завдання початкового етапу розслідування катувань, що їх вчиняють працівники Національної поліції:

- встановлення джерела отримання інформації. Це завдання полягає в тому, що потрібно детально встановити, хто звернувся із заявою до правоохоронних органів, також, якщо це просто надійшло повідомлення від інших осіб, в такому випадку потрібно встановити особу, яка потерпіла від цього злочину та осіб, які це повідомили;
- збір інформації про особу потерпілого, що допоможе отримати мету, мотиви та цілі злочинця, а також спосіб вчинення, обстановку та місце вчинення цього злочину;
- реєстрація заяви та внесення її в Єдиний реєстр досудових розслідувань;
- по можливості проведення огляду місця події (все залежить від ситуації, яка склалась та пройденого часу);
- оцінка слідчої ситуації, що дає змогу слідчому визначити та поставити перед собою певні завдання для розслідування цього злочину;
- висунення версій, відповідно до слідчої ситуації;
- встановлення форм і прийомів взаємодії з оперативними службами. Залучення спеціалістів;
- складання плану розслідування.

Висновки. Так, початком початкового етапу досудового розслідування є внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань, а момент його закінчення необхідно розглядати через призму виконання комплексу запланованих дій, спрямованих на досягнення проміжних цілей. Закінчення початкового етапу розслідування катувань, що їх вчиняють працівники Національної поліції, на нашу думку, є нагромадження інформації про всі обставини кримінального провадження,

а саме після проведення огляду місця події, детальне опрацювання заяви потерпілого, проведення допиту всіх учасників і після цього необхідно переходити на наступного етапу розслідування.

Зміст початкового етапу розслідування катувань, що їх вчиняють працівники Національної поліції визначається слідчою ситуацією, яка склалася залежно від часу, що пройшов з моменту вчинення дій, які кваліфікуються як катування і до моменту написання заяви. Кожне катування на цьому етапі розслідування характеризується притаманною лише йому слідчою ситуацією.

Слідчому на цьому етапі також необхідно з'ясувати повні та всебічні відомості про особу злочинця та їхній зв'язок з потерпілим, місце, час, спосіб вчинення катування, причини і умови, що сприяли вчиненню злочинних дій та інші обставини необхідні для подальшого розслідування.

Важливу роль на початковому етапі відіграють ефективність проведення слідчих (розшукових) дій, які залежать від слідчої ситуації, яка склалася. Обов'язковою, першочерговою та невідкладною слідчою (розшуковою) дією, під час розслідування катувань, що їх вчиняють працівники Національної поліції, спрямування на проведення судово-медичної експертизи, а також по можливості проведення огляду місця події, якщо потерпілий звернувся одразу після вчинених щодо нього протиправних дій, і в цьому місці, де вчинявся злочин, є явні ознаки, які не є втраченими чи знищеними. Цей огляд потрібно проводити з експертом-криміналістом, щоб виявити всі ознаки злочину, як видимі, так і невидимі.

Робочі версії висувають у конкретному випадку розслідування, залежно від обсягу зібраної первісної інформації та слідчої ситуації, що склалася.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Мілевський О. О. *Початковий етап досудового розслідування злочинів, вчинюваних у зоні Чорнобильської АЕС* / О. О. Мілевський // *Міжнародний юридичний вісник: збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України*. – Вип. 1 (2). – 2015. – С. 108–114.
2. Тертишник В. М. *Кримінальний процес України. Особлива частина : підручник. Академічне видання* / В. М. Тертишник. – К. : Алерта, 2014. – 440 с.
3. Мілевський О. П. *Початковий етап досудового провадження у кримінальних справах про ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) : дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 “Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність”* / О. П. Мілевський. – К. : Акад. упр. МВС, 2010. – 208 с.
4. Ищенко Е. П. *Алгоритмизация первоначального этапа расследования преступлений : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09* / Е. П. Ищенко. – М., 1990. – 44 с.
5. Лунгу В. И. *Первоначальный этап расследования преступлений: (процессуальный и организационные аспекты) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09* / В. И. Лунгу. – К., 1991. – 25 с.
6. Колонюк В. П. *Расследование чистенных денежных средств и ценных бумаг в сберегательных банках, совершенных путем кражи, грабежа, разбоя : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09* / Колонюк Виктор Петрович. – К., 1991. – 18 с.
7. Сысоенко Г. И. *Вопросы оптимизации расследования краж государственного или общественного имущества с проникновением в помещение или иное хранилище: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09* / Г. И. Сысоенко. – К., 1990. – 20 с.
8. Белкин Р. С. *Курс криминалистики : в 3 т. / Р. С. Белкин*. – М. : Юрист, 1997. – Т. 3. *Криминалистические средства, приемы и рекомендации*. – М. : Акад. МВД СССР, 1979. – 408 с.
9. Белкин Р. С. *Введение в методикку отдельных видов преступлений. Криминалистика / под. ред. А. И. Винберга*. – М., 1959. – 510 с.
10. Кузьменко Н. К. *Периодизация этапов в методике расследования преступлений* / Н. К. Кузьменко // *Методика расследования преступлений (общин положения) : Матер. науч.-практ. конф.* – М., 1976. – С. 114–116.
11. *Криминалистика : учебник / под. ред. Ю. Г. Корухова., В. Г. Коломацкого*. – М. : Академия МВД СССР, 1984. – 458 с.
12. *Кримінальний процесуальний кодекс України. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України : Закон України чинне законодавство з 19 листоп. 2012 р.* – К. : ПАЛИВОДА А. В., 2012. – 382 с.
13. *Про затвердження Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події та положень про комісії : Наказ МВС України від 19 листоп. 2012 р. № 1050 [Електронне видання]*. –

Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z2095-12> 14. Чурікова І. В. Початок досудового розслідування у кримінальному процесі України / І. В. Чурікова // Юридичний часопис національної академії внутрішніх справ. – 2013. – № 2. – С. 226–231.

REFERENCES

1. Milevs'kyy O. O. *Pochatkovyy etap dosudovoho rozsliduvannya zlochyniv, vchynyuvanykh u zoni Chornobyl's'koyi AES* [The initial stage of the preliminary investigation of crimes exerted in the zone of the Chernobyl NPP] Mizhnarodnyyy urydychnyy visnyk: zbirnyk naukovykh prats' Natsional'noho universytetu derzhavnoyi podatkovoyi sluzhby Ukrainy. Vol. 1 (2) 2015. pp. 108–114.
2. Tertyshnyk V. M. *Kryminal'nyy protses Ukrainy. Osoblyva chastyna: pidruchnyk. Akademichne vydannya* [Criminal proceedings in Ukraine. Special Section: textbook. Academic edition] Kyiv, Alerta Publ., 2014. 440 p.
3. Milevs'kyy O. P. *Pochatkovyy etap dosudovoho provadzhennya u kryminal'nykh spravakh pro ukhylennya vid splatypodatktiv, zboriv (obov"yazkovykhplatezhiv): dys. nazdob. nauk. st.kand. yur. nauk: spets. 12.00.09 "Kryminal'nyy protses ta kryminalistyka; sudova ekspertyza; operatyvno-rozshukova diyal'nist'"* [The initial stage of pre-trial proceedings in criminal cases of tax evasion, duties (mandatory payments)] Kyiv, Akad. upr. MVS Publ., 2010, 208 p.
4. Ishchenko E. P. *Algoritmizatsiya pervonachal'nogo etapa rassledovaniya prestuplenii: avtoref. dis. Na soiskanie nauchn. stepenikand. yurid. nauk: spets. 12.00.09* [Originally algorithmic stages of investigation of crimes] Moscow, 1990, 44 p.
5. Lungu V.I. *Pervonachal'nyi etap rassledovaniya prestuplenii: (protsessual'nyi i organizatsionny easpekty): avtoref. dis. na soiskanie nauchn. Stepeni kand. yurid. nauk: spets. 12.00.09* [The initial stage of investigation of crimes: (procedural and organizational aspects)] Kyiv, 1991, 25 p.
6. Kolonyuk V.P. *Rassledovanie chishchenii denezhnykh sredstv i tsennykh bumag v sberegatel'nykh bankakh, sovershennykh putem krazhi, grabezha, razboya: dis. ... kand. yurid. nauk: 12.00.09* [The investigation of theft of cash and securities in the savings banks committed by theft, robbery] Kyiv, 1991. 18 p.
7. Sysoenko G. I. *Voprosy optimizatsii rassledovaniya krazh gosudarstvennogo ili obshchestvennogo imushchestva s proniknoveniem v pomeshchenie ili inoe khranilishche: avtoref. avtoref. dis. na soiskanie nauchn. Stepeni kand. yurid. nauk: spets. 12.00.09* [Questions of the optimization of investigation of theft of state or public property with the penetration in the room or other storage] Kyiv, 1990. 20 p.
8. Belkin R. S. *Kurskriminalistiki: v 3 t.* [Criminology course] Moscow, Yurist Publ., 1997. 408 p.
9. Belkin R. S. *Vvedenie v metodiku otdel'nykh vidov prestuplenii. Kriminalistika* [Introduction to the methodology of certain types of crimes. Criminalistics] Moscow, 1959, 510 p.
10. Kuz'menko N. K. *Periodizatsiya etapov v metodike rassledovaniya prestuplenii* [The periodization of the stages in the procedure of investigation of crimes] *Metodika rassledovaniya prestuplenii (obshchie polozheniya): Mater. nauch.-prakt. konf. [Methods of investigation of crimes (general provisions)]* Moscow, 1976, Pp. 114 – 116.
11. *Kriminalistika: Uchebnyk* / pod. red. Yu. G. Korukhova., V. G. Kolomatskogo, [Criminal Law: Textbook] Moscow, Akademiya MVD SSSR Publ., 1984, 458 p.
12. *Kryminal'nyy protsesual'nyy kodeks Ukrainy. Pro vnesennya zmin do deyakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy u zv"yazku z pryynyattiam Kryminal'noho protsesual'noho kodeksu Ukrainy : Zakon Ukrainy chynne zakonodavstvo z 19 lystop. 2012 r.* [The Criminal Procedure Code of Ukraine. On amendments to some legislative acts of Ukraine in connection with the adoption of the Criminal Procedure Code of Ukraine] Kyiv, PALYVODA A. V. Publ, 2012, 382 p.
13. *Pro zatverdzhennya Instruksiyi pro porядok vedennya yedynoho obliku v orhanakh i pidrozdilakh vnutrishnikh sprav Ukrainy zayav i povidomlen' pro vchyneni kryminal'ni pravoporushennya ta inshi podiyi ta polozhen' pro komisiyi : Nakaz MVS Ukrainy vid 19 lystop. 2012 r. No 1050* [On approval of the Instruction on the order of a single accounting bodies and departments of Interior of Ukraine statements and reports on committed criminal offenses and other events, and the provisions of the Commission] Available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z2095-12>
14. Churikova I. V. *Pochatok dosudovoho rozsliduvannya u kryminal'nomu protsesi Ukrainy* [Beginning of the pre-trial investigation in the criminal process Ukraine] Yurydychnyy chasopys natsional'noyi akademiyi vnutrishnikh sprav, 2013. Vol. 2. pp. 226–231.

Дата надходження: 04.01.2017 р.